

УДК 378(477):002

І. М. Крохмаль

**АНАЛІЗ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-ДОКУМЕНТОЗНАВЦЯ В ЗАКЛАДАХ
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**

Актуальність нашого дослідження зумовлюється необхідністю розкриття особливостей та специфіки професійної підготовки майбутнього фахівця інформаційно-документознавчої сфери у вищій школі.

Метою дослідження є з'ясування важливості професійної підготовки майбутніх фахівців-документознавців у сучасних закладах вищої освіти.

Сучасний ринок праці висуває якісно нові вимоги до фахівців документознавчої сфери. Тому особливої актуальності набувають проблеми переосмислення та змінення підходів до процесу підготовки документознавців. Роботодавці прагнуть отримати «готового» фахівця, здатного креативно мислити, компетентно виконувати професійні функції, зокрема з документаційного та бездокументаційного забезпечення управління. До того ж, особливості роботи фахівця-документознавця передбачають постійне самовдосконалення та саморозвиток, навчання протягом усього життя. Усі вищезазначені чинники вимагають переосмислити підходи до підготовки фахівців-документознавців у вищій школі.

Українське суспільство очікує від випускників вищої школи творчого мислення, чітких цілей і завдань, широкої професійної ерудиції, високої культури й суспільної активності. Але сьогодні особливої актуальності набуло впровадження інформаційних технологій у виробничий процес, що зумовлює необхідність їх упровадження в освітній. Тому підготовка студентів закладів вищої освіти має бути спрямована на формування цих якостей у майбутніх фахівців.

Важливим етапом в українському документознавстві стало заснування галузевої наукової інституції – Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства (1994 р.). Власне в цей період відбулося започаткування професійної освіти за напрямом підготовки «Документознавство та інформаційна діяльність» (1995 р.). У подальші два десятиліття в Україні успішно здійснювалася підготовка вищезазначених фахівців у вищій школі. Пізніше у зв'язку з реформуванням системи освіти, зокрема вищої її ланки, Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №266 [3] було затверджено новий Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Вказаний нормативно-правовий акт змінив назву спеціальності «Документознавство та

інформаційна діяльність» на спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», що значно розширило можливості та перспективи вищезазначеної спеціальності.

Необхідно зазначити, що сьогодні в окремих вишах, зокрема й у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», продовжують навчання студенти випускних курсів спеціальності «Документознавство та інформаційна діяльність».

На нашу думку, сьогодні постала проблема вдосконалення рівня професійної підготовки вищезазначених фахівців, оскільки висуваються нові сучасні вимоги до фахівців інформаційно-документознавчої сфери – знання державної мови, використання нових комп'ютерних технологій, державних стандартів у галузі діловодства, організація сучасної ділової комунікації.

Якісно нові вимоги до фахівців у сфері роботи з документами спричинили перегляд програм і змісту підготовки фахівців-документознавців. Таким чином, виникає необхідність у комплексній підготовці фахівців, спрямованості на формування професійних знань, умінь та навичок процесів документування та організації роботи з документами в професійній діяльності.

Особливо гостро постала проблема цілеспрямованого формування професійної готовності фахівців з документознавства та інформаційної діяльності. Актуальність цього питання привертає увагу як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників-документознавців. Різні аспекти функціонування документознавства вивчали провідні вчені, зокрема: теоретичні основи документознавства (Н. Кушнарєнко); історію українського документознавства (В. Бездрабко); основні етапи розвитку документознавства (С. Кулєшов, Ю. Столярєв); питання бібліографознавства та книгознавства (Г. Швецова-Водка); організацію сучасного діловодства (А. Дідєнко); функціонування управлінського документування (Ю. Палєха); основи документаційного забезпечення управління (Т. Смєржанюк); формування напрямів освіти документознавців (І. Морозюк); перспективи спеціальності фахівців інформаційно-документної сфери України (Л. Філіпова); культура ділового мовлення (Т. Волкотруб, А. Коваль); підготовка документознавців в умовах інформатизації суспільства (Н. Гайсинюк); структура сучасного документознавства (М. Слободяник); мова та стиль українського документування (А. Мамрак); формування комунікативної компетентності (Н. Назарєнко) та ін.

Своєчасність і перспективність цієї спеціальності зумовлена низкою об'єктивних чинників. По-перше, це виключно важлива роль документа в сучасному світі. Документ у широкому значенні поняття – це й носій різноманітної інформації, і канал соціальної комунікації, і засіб збереження, реєстрації, передачі інформації у просторі та часі, й об'єкт охорони інтелектуальної власності та захисту авторських прав. Зростання ролі документованої інформації в житті сучасного суспільства зумовило

посилення уваги до неї з боку й науки, й освіти. Ключова роль документа як соціального феномена та як елемента інформаційної технології зумовила становлення та розвиток відповідної освітньої спеціальності для підготовки фахівців. По-друге, зростання ролі інформаційних процесів у всіх видах людської діяльності виявило існуючу спільну основу, притаманну багатьом інтелектуальним видам діяльності – науковій, інженерно-конструкторській, управлінській, економічній тощо. Цією спільною основою є інформаційна діяльність, сутність якої полягає в пошуку, відборі, згортанні, аналітико-синтетичній обробці й наданні споживачам необхідної інформації для задоволення їхніх професійних і непрофесійних потреб. У результаті був сформований новий напрям підготовки фахівців у вищій школі [2].

Служба діловодства сьогодні є потужним інструментом, що в змозі через процеси управління документацією орієнтувати всі інші підрозділи та окремих виконавців на спільні цілі, мобілізувати ініціативу співробітників, виховуючи в них почуття єдності і відданості своєму підприємству, поліпшувати процеси ділової комунікації й корегувати організаційну поведінку всіх його членів [4].

Таким чином, саме якісне документаційне забезпечення управління, вчасна обробка й передання на різні рівні керування інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень, є головною метою служби діловодства.

У сучасній установі обов'язки з пошуку інформації, опрацювання та оформлення документів мають покладатися на спеціально підготовленого фахівця-документознавця, інформаційного аналітика. Саме від роботи висококваліфікованих фахівців значним чином залежить якісне документаційне забезпечення.

Коло обов'язків провідних фахівців-документознавців, інформаційних аналітиків є досить значним і багатогранним. Вони мусять разом з фахівцями керівного апарату брати участь у розробці управлінських рішень, контролювати й перевіряти виконання завдань і розпоряджень вищого керівництва. Для цього вони повинні вміти працювати з усіма видами документів, знати особливості автоматизованих систем діловодства й документообігу, опанувати новітні засоби оргтехніки, систему уніфікації й галузеву стандартизацію інформаційно-документної сфери.

Підготовку фахівців інформаційно-документознавчої сфери вперше в Україні розпочав у 1995 році факультет бібліотекознавства та інформатики Харківської державної академії культури (ХДАК) на базі створеної у структурі факультету кафедри документознавства та Івано-Франківський національно-технічний університет нафти та газу.

Знання про сутність документа та інформаційної діяльності мають велике значення для суспільства вже протягом кількох століть, однак лише сьогодні, в умовах інформатизації, вони набувають статусу ключових практично в усіх сферах людської діяльності.

Для системного сприйняття змісту спеціальності базове значення має поняття «документ», до розуміння обсягу та змісту якого людство прийшло двома шляхами. Перший пов'язаний із використанням документів у сфері управління (зокрема, державного), другий – із зародженням і розвитком науки та функціонуванням документів як носіїв наукової інформації. І нині ці два основні напрями використання документів розвиваються паралельно, взаємозбагачуючи один одного. Проте з документами пов'язана будь-яка сфера людської діяльності – наука, виробництво, освіта, економіка, культура, управління тощо. Одні соціальні інститути створюють, виробляють документи, інші – поширюють, треті – використовують, четверті – здійснюють усі напрями одночасно [2].

Сьогодні професійною підготовкою майбутніх фахівців-документознавців займаються такі заклади вищої освіти України:

- Вищий навчальний заклад «Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”»;
- Державний університет телекомунікацій;
- Київський національний університет імені Тараса Шевченка;
- Київський національний університет культури і мистецтв;
- Київський університет імені Бориса Грінченка;
- Комунальний заклад вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв»;
- Навчально-науковий центр професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України;
- Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв;
- Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»;
- Національний авіаційний університет;
- Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
- Вінницький соціально-економічний інститут Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”»;
- Донецький національний університет імені Василя Стуса;
- Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки;
- Національна металургійна академія України;
- Запорізький національний університет;
- Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу;
- Центральноукраїнський національний технічний університет;
- Національний університет «Львівська політехніка»;
- Українська академія друкарства;
- Одеський національний політехнічний університет;
- Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка;

- Рівненський державний гуманітарний університет;
- Тернопільський національний економічний університет;
- Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»;
- Харківська державна академія культури;
- Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;
- Маріупольський державний університет;
- Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля;
- Національний університет «Острозька академія».

Необхідно зазначити, що до навчальних закладів, які займаються підготовкою фахівців-документознавців, належать численні філії та факультети Київського національного університету культури і мистецтв, які знаходяться практично в усіх регіонах України, навіть у тих, де ця спеціальність існує вже багато років. Це такі міста як Бровари та Біла Церква, Вінниця, Дніпропетровськ, Донецьк, Запоріжжя, Кіровоград, Львів, Миколаїв, Одеса, Полтава, Сімферополь, Суми, Ужгород, Харків, Херсон, Черкаси, Чернігів [4].

Одне з провідних місць у підготовці фахівців-документознавців посідає Київський національний університет культури і мистецтв, у якому Інститут державного управління, де готують вищезазначених фахівців, очолює ректор університету професор М. М. Поплавський.

На високому рівні організована підготовка фахівців інформаційно-документознавчої сфери в Національній Академії керівних кадрів культури і мистецтв. Професійною підготовкою майбутніх фахівців-документознавців займаються провідні фахівці з державного комітету архівів, Міністерства культури і туризму, УНДІАСД, національної бібліотеки України імені В. Вернадського, Державної історичної бібліотеки, Київського міського архіву та інших установ. Саме в цьому закладі вищої освіти багато років пропрацював видатний український учений, професор Михайло Семенович Слободяник, який усе своє життя присвятив науковій та педагогічній діяльності. Дослідник багато років очолював інститут Державного управління та інформаційної діяльності та був завідувачем кафедри документальних комунікацій. Необхідно підкреслити, що Михайло Семенович брав активну участь у розробці державних стандартів на підготовку бакалаврів фахівців-документознавців.

Підготовкою майбутніх фахівців-документознавців, інформаційних аналітиків підприємницьких структур займається і Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет» – це один з найбільших приватних вищих навчальних закладів України четвертого рівня акредитації, який має досить розгалужену систему відокремлених підрозділів, де навчається 30 тисяч студентів. Складовими безперервної

системи освіти в університеті є дошкільна установа, школа-гімназія, бізнес-коледж, бакалаврат, магістратура та аспірантура, відділення перепідготовки з набуттям другої вищої освіти. Підготовка фахівців проводиться за денною, недільною та заочною формами навчання за 18 спеціальностями та 28 спеціалізаціями. Кафедру документознавства та інформаційно-аналітичної діяльності Європейського університету було створено у 2001 році за ініціативою провідних фахівців-документознавців. В освітню концепцію підготовки молодших спеціалістів, бакалаврів та магістрів за означеною спеціальністю було ввібрано основні тенденції світового розвитку інформаційно-документних наук з урахуванням міжнародної практики в цій галузі. У підготовці спеціалістів беруть участь учені з Державного комітету архівів, Українського науково-дослідного інституту архівної справи і документознавства, Національної бібліотеки імені В. Вернадського, Наукової бібліотеки імені Максимовича, Національного банку України та інших установ [4, с. 108–110].

Важливе місце в підготовці фахівців-документознавців посідає ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». У 2001 році підготовкою фахівців вищезазначеної спеціальності почали займатися викладачі кафедри української філології та загального мовознавства. Пізніше, 08 травня 2008 року, було створено кафедру документознавства та інформаційної діяльності, яка входить до складу Навчально-наукового інституту фізики, математики та інформаційних технологій ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Навчальний план спеціальності будується за кредитно-модульною системою навчання відповідно до нормативних вимог Міністерства освіти та науки України та особливостей Болонського процесу. Підготовка фахівців-документознавців проводиться відповідно до основних напрямів їх майбутньої професійної діяльності: управлінського, документознавчого, гуманітарно-лінгвістичного, комп'ютерно-технологічного та інформаційно-аналітичного.

Перераховані вище напрями підготовки створюють необхідну базу для вироблення вмінь та навичок, які в змозі задовольнити зростаючі потреби у фахівцях зазначеної сфери діяльності. Протягом навчання майбутні фахівці знайомляться з основами загального документознавства та діловодства, вивчають теорію документно-інформаційних комунікацій, архівознавство, інформатику та комп'ютерну техніку, опановують математичні основи інформаційної діяльності, економічну теорію, основи менеджменту й маркетингу [4]. Основні напрями професійної діяльності документознавців, інформаційних аналітиків – це діловодство, кадрова, організаційно-управлінська, архівна, референтська, інформаційно-аналітична та консультаційна. За умов набуття відповідного досвіду фахівці можуть адаптуватися до таких суміжних напрямів діяльності як

маркетингова, рекламна, книгорозповсюджувальна, бібліотечно-бібліографічна, зв'язки з громадськістю, обліково-контрольна тощо.

Інформаційні відносини, що виникають у всіх сферах життя і діяльності, нові вимоги до рівня та змісту інформаційної діяльності вимагають суттєвих змін у змісті навчання спеціалістів інформаційного профілю. Відповідної уваги педагогічної науки та практики потребує осмислення наукових засад професії інформаційного фахівця і розробки відповідної концепції його підготовки. Взаємозв'язок професії та освіти, яка є підготовкою до певної галузі діяльності, є очевидною, оскільки формування цілей освітнього процесу переходить у проблему розробки моделі випускника.

Сучасна дослідниця Н. Кушнарєнко зауважує, що система підготовки майбутніх фахівців-документознавців може відбуватися лише за умови якісних змін у викладанні фундаментальних загально-професійних, професійних і спеціальних курсів документознавчого циклу.

Н. Кушнарєнко акцентує увагу на системному підході до організації викладання фахових дисциплін за рівнем підготовки та рівнем міжпредметної інтеграції. Вона зазначає, що документознавчі навчальні курси повинні мати наукову базу, спиратися на певну наукову концепцію з огляду на освітні цілі. Виявляється, що при обговоренні концептуальних засад викладання дисциплін, тобто підготовки фахівців, поза увагою залишаються такі питання: коло професійної діяльності, професійний дискурс як напрям існування й розвитку професійного простору, ринок праці спеціалістів-документознавців.

Ми погоджуємося з думкою Н. Кушнарєнко, що ця спеціальність є наскрізною, і її реалізація гарантована в будь-якій сфері діяльності. Це пояснюється перш за все тим, що документування знань та інформації відбувається всюди. Це й соціально-державне управління, і науково освітня, і технологічно-проектувальна, і комерційна, комунальна діяльність [2].

Н. Гайсинюк у своїй дисертаційній роботі «Педагогічні засади підготовки документознавців в умовах інформатизації суспільства» детально вивчає процес підготовки майбутніх фахівців-документознавців, розглядає інформаційну діяльність в аспекті професійної компетентності, коло повноважень документознавця в контексті інформаційних потреб суспільства.

Вона зазначає, що підготовка сучасних кадрів для означеної сфери є важливим державним завданням, оскільки недостатньо інтегрована сьогодні система документних комунікацій має бути поступово перетворена висококваліфікованими фахівцями на стратегічно орієнтовану цілісність, що підвищить ефективність функціонування соціально-інформаційних та документно-комунікативних процесів у забезпеченні життєдіяльності суспільства. Підхід до підготовки документознавців (більш конкретно – менеджерів інформаційних систем) базується на результатах вивчення та прогнозування структури соціальної

та виробничої діяльності спеціалістів. Підготовка фахівців з інформаційної діяльності має базуватися на міжнародних стандартах гуманітарної освіти і відповідати потребам вітчизняного ринку праці.

Концепція підготовки менеджерів інформаційних систем базується на розробці моделі спеціаліста, основою якої є система: суспільна потреба – освітньо-кваліфікаційна характеристика (уміння) – освітньо-професійна програма (знання) – взаємозв'язок цих компонентів, визначення педагогічних умов підготовки фахівців – відповідні практичні підходи до реалізації моделі [1]. Такі теоретико-методичні та педагогічні засади, на думку Н. Гайсинюк, становлять основу підготовки документознавців в Україні.

Ми цілком погоджуємося з дослідницею, яка відзначає актуальність та вагомість дистанційної та післядипломної освіти, що складають безперервний освітній процес протягом усього життя.

Згідно з загальною логікою особистісно орієнтованого процесу безперервної освіти в ній виділено три основні етапи:

- підготовчий, який забезпечується загальноосвітньою школою;
- основний, що передбачає оволодіння професією, отримання спеціальності, досягнення певного рівня кваліфікації і здобуття додаткової спеціалізації;
- професійна перепідготовка в навчальних центрах, вищих навчальних закладах, яка відкриває можливості для оволодіння новими професіями, підвищення кваліфікації і переходу на вищий освітній рівень [Там само].

Таким чином, у дисертаційному дослідженні «Педагогічні засади підготовки документознавців в умовах інформатизації суспільства», Н. Гайсинюк детально аналізує навчально-виховний процес підготовки сучасних фахівців з документознавства й акцентує важливість використання новітніх інформаційних технологій, що створюють комп'ютерну методологію навчання, орієнтовану на застосування в навчальному процесі під час підготовки у закладах вищої освіти.

Важливим є те, що в умовах соціальної динаміки та швидких соціальних та інформаційно-технологічних змін постає проблема якісної підготовки фахівців з інформаційного забезпечення державного управління як державних службовців. Отримуючи відповідну фахову освіту (спрямовану, перш за все, на документознавчий, інформаційний аспекти навчання), працюючи за фахом в органах державної влади й управління, випускники обіймають посади державних службовців, що вимагає від них необхідних якостей, ціннісних установок та відповідної професіоналізації у цій сфері діяльності [5].

Важливим є те, що майбутні фахівці інформаційно-документознавчої сфери підготовлені обіймати первинні посади відповідно до професійних назв робіт: документознавець, менеджер з інформації, адміністративний помічник, інспектор, референт, помічник керівника, організатор діловодства, інженер науково-технічної

інформації, оргсекретар, архівіст, а також посади заступників у цих видах діяльності.

За цими посадами на фахівця-документознавця з дипломом бакалавра можуть бути покладені такі обов'язки:

- виконання спеціальних функцій, пов'язаних з розробкою та впровадженням технологічних процесів документування, робота з документами та інформацією, організація інформаційної діяльності;
- вирішення стереотипних, діагностичних завдань з документознавства та інформаційної діяльності;
- ухвалення оперативних рішень у межах своєї компетенції та функціональної підготовки; керівництво підлеглими, які виконують функції технічних службовців чи молодших спеціалістів.

Фахівець інформаційно-документознавчої сфери має виконувати такі функції:

- визначення інформаційної політики організації;
- вирішення стратегічних та тактичних завдань інформаційної діяльності;
- управління документно-інформаційними потоками й системами;
- аналітико-синтетична обробка документної інформації;
- вивчення та аналіз інформаційних потреб;
- забезпечення електронного документообігу;
- автоматизація офісних робіт;
- створення (отримання), класифікація, трансформація, захист документної інформації;
- використання сучасних інформаційних технологій;
- визначення комунікативної політики організації;
- планування та проведення рекламних та PR-кампаній;
- створення рекламно-інформаційних продуктів (інформаційних сайтів, web-сторінок);
- захист інформації тощо [4].

Фахівець-документознавець у процесі своєї професійної діяльності розробляє та впроваджує технологічні процеси роботи з документами й документною інформацією на підставі використання організаційної та обчислювальної техніки: з обліку, контролю виконання, оперативного збереження, довідкової роботи. Бере участь у плануванні, організації та вдосконаленні діяльності служби документаційного забезпечення управління. Здійснює контроль за станом діловодства у структурних підрозділах. Готує пропозиції щодо забезпечення ергономічних умов праці, раціоналізації робочих місць працівників служби документаційного забезпечення управління. Розробляє уніфіковані системи документації і таблиці документів різного призначення і рівня управління, класифікатори документної інформації. Організує впровадження, ведення (зокрема й автоматизоване) і розвиток системи документації, яка містить також документи на машинних носіях і

класифікатори документної інформації. Уживає заходів щодо впорядкування складу документів та інформаційних показників, скорочення їх кількості та оптимізації документопотоків. Бере участь у відбиранні документів, які передаються на державне зберігання, організації поточного збереження й експертизі наукової та практичної цінності документів. Бере участь у постановці завдань, проектуванні, експлуатації та вдосконаленні (участині інформаційного забезпечення) автоматизованих інформаційних систем і систем управління, а також нових інформаційних технологій (зокрема й безпаперових), які базуються на застосуванні обчислювальної і мікропроцесорної техніки, проектуванні й актуалізації баз банків даних. Вивчає та узагальнює передовий вітчизняний і світовий досвід у сфері документаційного забезпечення управління, розробляє нормативно-методичні матеріали з документаційного забезпечення. Бере участь у роботі з підбору, розстановки й підвищення кваліфікації кадрів служби документаційного забезпечення управління.

Випускники закладів вищої освіти за означеною спеціальністю зорієнтовані на роботу в державних органах управління, інформаційних агентствах та інформаційно-аналітичних службах, у центрах науково-технічної інформації, стандартизації та сертифікації; патентних та маркетингових підрозділах підприємств та науково-освітніх установах, в адміністративних, кадрових та ділових службах державних і комерційних організацій; у сфері засобів масової інформації, рекламних консалтингових фірмах, управліннях документального забезпечення фінансових та банківських структур, архівних підрозділах підприємств, організацій, установ, об'єднань різного профілю та форм власності відповідно до галузевого стандарту вищої освіти України [4].

Отже, в умовах інформатизації усіх сфер життя суспільства в Україні склалася певна система професійної підготовки майбутніх фахівців інформаційно-документознавчої сфери. Випускники закладів вищої освіти, що готують таких фахівців, є більш підготовленими до роботи з сучасними видами документів порівняно з особами, які не мають такої освіти, в основному здатні забезпечувати мінімальний документообіг на підприємствах та в організаціях.

На нашу думку, зміст професійної підготовки майбутніх фахівців інформаційно-документознавчої сфери в вищій школі відповідає сучасним освітнім вимогам і задовольняє потреби ринку праці: студенти оволодіють теоретичними та практичними навичками фахівців у галузі документаційного забезпечення управління, інформаційного менеджменту, бібліотечної та архівної справи тощо.

Таким чином, необхідно зазначити, що на сучасному етапі розвитку суспільства спостерігається стрімкий розвиток інформаційних процесів, що зумовлює потребу високого рівня професійної готовності кожної особистості, майбутнього фахівця будь-якої галузі. Вважаємо, що стратегія її формування має розроблятися відповідно до процесу

становлення фахових знань, умінь та навичок у процесі професійної підготовки у вищій школі. Саме ж формування професійної готовності майбутнього фахівця-документознавця має відбуватися протягом усього життя й особливо під час самоосвіти та набуття власного навчального, професійного, життєвого досвіду. Студенти спеціальності «Документознавство та інформаційна діяльність» / «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» у процесі навчання фахових дисциплін постійно вдосконалюють сформований рівень професійної готовності. Уміння та навички обирати оптимальні шляхи вирішення завдань, об'єктом яких постає інформація, ефективно застосовувати нові інформаційні технології при реалізації навчальної діяльності, забезпечувати самостійну організацію діяльності та самоконтроль, відповідальне ставлення до елементів інформаційної діяльності є важливою складовою формування професійної готовності майбутнього фахівця-документознавця у сучасній вищій школі.

Список використаної літератури

1. Гайсинюк Н. Педагогічні засади підготовки документознавців в умовах інформатизації суспільства: автореф. дис. канд. пед. наук: 07.00.08 / Н. Гайсинюк. – К., 2003. – 20 с. **2. Кушнарєнко Н. М.** Складові змісту спеціальності «Документознавство та інформаційна діяльність»: питання методології / Н. М. Кушнарєнко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2004. – № 1. – С. 42–45. **3. Офіційний сайт ЕРІ.** URL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>. **4. Палєха Ю.** Підготовка документознавців-інформаційних аналітиків – нагальна потреба інформаційного суспільства / Юрій Палєха // Студії з архівної справи та документознавства. – 2007. – Т. 15. – С. 108–111. **5. Ярмистий М.** Актуальні питання професійної компетентності службовців місцевих державних адміністрацій / М. Ярмистий // Вісн. держ. служби України. – 2003. – № 4. – С. 28–32.

Крохмаль І. М. Аналіз сучасної системи професійної підготовки майбутнього фахівця-документознавця в закладах вищої освіти України

У дослідженні розкривається актуальність та значущість процесу професійної підготовки майбутнього фахівця інформаційно-документознавчої сфери у сучасній вищій школі. Розглядаються проблеми формування професійної готовності фахівця на основі перегляду психолого-педагогічних досліджень. Велике значення надається питанню якісної та ефективної підготовки вищезазначеного фахівця, а також акцентується увага на важливих проблемах, які виникають у процесі фахової підготовки студентів спеціальності «Документознавство та інформаційна діяльність» / «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Також перераховуються напрями

підготовки, які створюють необхідну базу для формування професійних знань, умінь та навичок вищезазначених фахівців у вищій школі.

Ключові слова: професійна підготовка, готовність, документ, знання, уміння, навички, фахівець, магістр.

Крохмаль И. М. Анализ современной системы профессиональной подготовки будущего специалиста-документоведа в учреждениях высшего образования Украины

В исследовании раскрывается актуальность и значимость процесса профессиональной подготовки будущего специалиста информационно-документоведческой сферы в современной высшей школе. Рассматриваются проблемы формирования профессиональной готовности специалиста на основании просмотра психолого-педагогических исследований. Большое значение уделяется вопросу качественной и эффективной подготовки вышеупомянутого специалиста, а также акцентируется внимание на важных проблемах, которые возникают в процессе профессиональной подготовки студентов специальности «Документоведение и информационная деятельность» / «Информационное, библиотечное и архивное дело». Также перечисляются направления подготовки, которые создают необходимую базу для формирования профессиональных знаний, умений и навыков вышеупомянутых специалистов в высшей школе.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, готовность, документ, знания, умения, навыки, специалист, магистр.

Krokhmal I. The Analysis of Modern System of Professional Training of Future Document Specialist in Higher Education Institutions of Ukraine

In the article the author outlines the actuality and significance of the process of professional training of future specialist of the sphere of information and documentation in modern higher school. The scientist describes the problems of formation of professional readiness of the specialist on the basis of the review of psychological and pedagogical researches. Particular attention is paid to the problem of qualitative and effective training of the specialist. It is also emphasized other important problems that arise in the process of professional training of the students of the specialty “Document Science and Information Work” / “Informational, Library and Archival Affairs”. Moreover, the author of the paper notes the directions of training that create the necessary basis for formation of professional knowledge, skills and abilities of the mentioned specialists in higher school.

Key words: professional training, readiness, document, knowledge, skills, abilities, specialist, Master.

Стаття надійшла до редакції 06.09.2018 р.

Прийнято до друку 26.10.2018 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Савченко С. В.